

Bilag 1

Udtalelse vedrørende de mulige virkninger af en forhøjelse af strafferammen for fremstilling og forhandling af børnepornografi

Justitsministeriet har i en skrivelse af 5. december 1988 anmodet Kriminalistisk Institut om en udtalelse, idet der henvises til et spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg (spm. 2 til L 110 dateret 29. november 1988) med følgende ordlyd:

»Ministeren bedes anmode Kriminalistisk Institut, Københavns Universitet, om en udtalelse om, hvilke fordele og ulemper der ud fra instituttets videnskabelige erfaringer vil være forbundet med den foreslåede forhøjelse af straffen for børnepornografi.«

Af lovforslag nr. L 110 fremgår det, at den foreslåede skærpelse består i, at straffen, der i den nuværende formulering af § 235 er bøde, ændres til »bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder«.

Instituttet har overdraget undertegnede at besvare spørgsmålet. Der kan i denne forbindelse henvises til, at undertegnede bistod Straffelovrådet med en kriminologisk vurdering i tilslutning til Straffelovrådets udtalelse af 10. oktober 1979 vedrørende straf for børnepornografi, aftrykt som bilag til udtalelsen (ikke optrykt her) (Folketingstidende 1979-80, tillæg A sp. 1789-1808).

I de knap 9 år, § 235 har eksisteret, har der kun været ganske få sager vedrørende børnepornografi, og der er ikke rejst tiltale i noget tilfælde. Denne retstilstand svarer, så vidt det har været mig muligt at efterforske, til de faktiske forhold, således forstået at der ikke foregår nogen kommerciel fremstilling og næppe heller mere end yderst sporadisk handel med børnepornografi her i landet. De sager, politiet har efterforsket, har – så vidt jeg har forstået – i alle tilfælde vist sig at vedrøre pornografi, hvor modellerne ikke er mindreårige (jf. Kutchinsky, 1985). Herudover kan det ikke udelukkes, at

der i et meget beskedent omfang kan være forhandlet børnepornografi fremstillet før 1980 eller importeret fra Holland.

Kriminaliseringen af børnepornografi i 1980 har således vist sig at være særdeles effektiv. Dette skal naturligvis ikke tilskrives selve straftruslen, men den kendsgerning, at der er en yderst ringe efterspørgsel efter denne art pornografi, kombineret med det forhold, at producenter, distributører og detailhandlere aldrig har været glade for at forhandle den. At det forholder sig sådan, fremgår dels af udtalelser til undertegnede fra branchefolk, dels af det forhold, at fremstilling af og handel med børnepornografi faktisk ophørte allerede, da der viste sig et flertal for loven, og længe før den trådte i kraft.

Børnepornografi er nu efterspurgt udelukkende af pædofile, dvs. personer, hvis seksuelle orientering fortrinsvis er rettet mod børn. Dette udelukker ikke, at andre end pædofile kan have købt børnepornografi, mens den var lovlig og let tilgængelig (i perioden fra 1971, hvor den først fremkom, til den forsvandt fra butikkerne i begyndelsen af 1980). Men under omstændigheder, hvor materialet er kriminaliseret og yderst vanskeligt at opdrive, vil kun personer med udpræget pædofil indstilling efterspørge det. Og pædofile udgør en lille minoritet, der for tiden synes at klare sig med lagre indkøb før 1980 eller indkøb i Holland, hvor børnepornografi har været tilgængelig indtil for få år siden. Endvidere findes der i handelen i beskedent omfang børnepornografiske tekster og tegneserier, hvilket ikke er strafbart efter § 235. Muligvis foregår der i beskedent omfang ikkekommerciel udveksling af børnepornografi, hvilket heller ikke er strafbart.